goedemiddag allemaal,

ik ga het vandaag niet hebben over slachthuizen die niet in heerlen liggen. en ook niet over padden.

nee, vandaag wil ik het hebben over de grote woningbouwopgave waar we in heerlen voor staan.

want dat we veel woningen nodig hebben, betekent niet dat we overal moeten bouwen waar nog ruimte beschikbaar is. groen is geen lege ruimte die wacht op een bestemming. het is leefgebied voor dieren, draagt bij aan onze gezondheid en beschermt ons tegen de gevolgen van klimaatverandering.

ons coalitieakkoord zegt dat we zorgvuldig moeten verdichten en beschermen wat waardevol is. daar moeten we ook naar handelen!

zo zijn er woningbouwplannen voor de beaujean-groeve bij vrieheide. een gebied waar de natuur zich jarenlang heeft ontwikkeld en dat inmiddels leefgebied is voor planten en dieren.

ik vraag het college nadrukkelijk te kijken naar de ecologische waarde van dit gebied. welke soorten leven er? wat gaat verloren als we hier bouwen? want een nestkast aan een nieuwe woning vervangt geen bestaand ecosysteem.

ook in heerlen staat de biodiversiteit onder druk. insecten, wilde bijen, vlinders en vogels zijn onderdeel van een groter geheel. als we steeds kleine stukjes natuur weghalen, verdwijnt uiteindelijk veel meer dan alleen dat stukje groen.

natuur is geen luxe. het is de basis van ons bestaan.

in onze omgevingsvisie kijken we vooruit naar 2050. dan willen we een klimaatbestendige stad zijn. de keuzes die we vandaag maken, bepalen hoe leefbaar heerlen dan zal zijn.

we willen allemaal de aarde leefbaar doorgeven aan toekomstige generaties. maar daarbij gaat het vaak vooral over financiële en maatschappelijke belangen. terwijl zonder gezonde natuur ook geen gezonde samenleving en economie mogelijk zijn.

we hebben gezien wat extreme regenval kan veroorzaken. maar ik vraag ook aandacht voor droogte en hitte.

wateroverlast is zichtbaar. droogte blijft vaak verscholen, maar raakt hele ecosystemen. bomen verzwakken, planten verdwijnen, insecten vinden minder voedsel en dieren verliezen hun leefgebied.

daarom moeten we regenwater vasthouden, onze stad vergroenen en de natuurlijke bodem herstellen.

we hebben in heerlen al een hemelwaterverordening, maar wat ons betreft gaan we verder. want ook in limburg dreigt in de toekomst waterschaarste.

waarom gebruiken we dan nog altijd schoon drinkwater om toiletten door te spoelen? met een grijswatersysteem kan gezuiverd douchewater daarvoor opnieuw worden gebruikt.

klimaatadaptief bouwen moet vanaf het eerste ontwerp het uitgangspunt zijn. want we moeten niet alleen kijken naar de kosten van vandaag, maar ook naar de schade die we morgen voorkomen.

kan het college toezeggen deze mogelijkheden mee te nemen bij nieuwbouw en grote renovaties?

ook deelauto's bieden kansen. één deelauto kan meerdere privéauto's vervangen. dat betekent minder parkeerplaatsen en meer ruimte voor groen.

bovendien kunnen deelauto's mensen zonder eigen auto meer vervoersmogelijkheden bieden, mits ze betaalbaar en bereikbaar zijn.

in januari 2025 kreeg een voorstel om deelauto's gemakkelijker mogelijk te maken helaas geen meerderheid.

is het college bereid opnieuw naar de mogelijkheden te kijken?

en ook kleine dingen doen ertoe. onlangs zag ik collega's sigarettenpeuken in een put gooien. één peuk kan duizend liter water vervuilen en bevat giftige stoffen en microplastics die schadelijk zijn voor natuur en dieren.

wij blijven daarom pleiten voor een peukenvrij heerlen. zorg voor onze leefomgeving begint ook bij ons eigen gedrag.

we willen dat heerlen zich ontwikkelt, maar niet ten koste van alles. we moeten naast financiële en maatschappelijke belangen ook kijken naar de ecologische gevolgen.

want vrijheid is geen vrijblijvendheid. onze vrijheid om te bouwen en te groeien brengt verantwoordelijkheden met zich mee. voor de natuur, voor de dieren en voor de generaties na ons.

tot slot wil ik iedereen bedanken die heeft bijgedragen aan het opstellen van de meerjarenbegroting en de voorbereiding van deze algemene beschouwingen.

dankjulliewel.